

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/587/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114203633
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Kašíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5114203633.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd Žilina, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej v právnej veci navrhovateľov: 1/ C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. C. XXX/XX, XXX XX C., v rade 2/ S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, XXX XX C., v rade 3/ S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, XXX XX T., v rade 4/ C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, Česká republika, 5/ S. C., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. V. XXX/XX, XXX XX T., všetci právne zastúpení Mgr. Branislavom Samcom, advokátom so sídlom U., I. I. X, proti odporcovi: C. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, XXX XX T., právne zastúpený Advokátska kancelária Mendel, Mestická, Slovíková s.r.o., so sídlom Žilina, Hollého 31, o zaplatenie 600 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľov proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č. k. 14C/44/2014-48 z 19. júna 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Navrhovatelia v rade 1/ až 5/ **s ú p o v i n n í** spoločne a nerozdielne zaplatiť odporcovi trovy odvolacieho konania vo výške 57,45 Eur na účet právneho zástupcu odporcu vedený v I. I., a. s., č. účtu XXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľov o zaplatenie 600 Eur s príslušenstvom a zároveň zaviazal navrhovateľov v rade 1/ až 5/ spoločne a nerozdielne nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 172,37 Eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že aby mohol vzniknúť navrhovateľom nárok na náhradu škody z porušenia povinnosti odporcu uzatvoriť darovaciu zmluvu, táto povinnosť by musela vyplývať odporcovi buď zo zákona alebo z platného záväzkového vzťahu. Nakoľko sa darovanie malo týkať nehnuteľností, musela byť zmluva o uzavretí budúcej darovacej zmluvy v písomnej forme podľa § 50a Občianskeho zákonníka, a to aj s poukazom na ust. § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Odhliadnuť nemožno ani od skutočnosti, že účastníci sa musia už v samotnej zmluve dohodnúť o podstatných náležitostiach zmluvy, teda čo, aké nehnuteľnosti alebo spoluvlastnícke podiely majú byť predmetom darovania. O všetkých týchto skutočnostiach musel vedieť aj právny zástupca navrhovateľov, ktorého poverili zabezpečením právneho vzťahu. Nezistil ani iné možné porušenia povinností odporcu, napríklad odmietnutie vyrovnania dedičských podielov podľa § 13 a nasl. Zák. č. 293/1992 Zb., nakoľko takáto povinnosť bola prekludovaná uplynutím lehoty 30. júna 1993, ktorej uplynutím právo na vyrovnanie dedičských podielov zaniklo. Zánikom práva zanikla aj povinnosť, teda nemožno sa jej domáhať. Odporca má právo darovať určité nehnuteľnosti alebo podiely navrhovateľom ako určité morálne vyrovnanie podielov, ale nemá takúto povinnosť. Preto ak navrhovatelia pripravili návrh darovacej zmluvy pre odporcu ako darcu a ak odporca nemal povinnosť uzavrieť takúto darovaciu zmluvu, nemohol

odmietnutím akceptácie návrhu darovacej zmluvy porušiť svoju povinnosť. Navyše ak sa navrhovatelia ako obdarovaní domáhali darovania nehnuteľností, ktoré už nevlastnil odporca, mal nielen právo ale aj povinnosť odmietnuť uzatvoriť takúto zmluvu, pretože ako nevlastník nemohol prevádzať vlastnícke právo k veci patriacej inému.

To, že navrhovatelia v súvislosti s ich pohnútkou získať časť pozostalosti, ktorú v dedičskom konaní nadobudol odporca, vynaložili určité prostriedky neznamená, že im vznikla škoda. Taktiež nepovažoval za škodu ani vynaloženie preddavkov na právne služby, ktoré mal navrhovateľom poskytovať nimi zvolený advokát, pretože nárok môže byť zrejmý len z vyúčtovania služby v zmysle predpisov o advokácii. Nebolo zistené, že by si právny zástupca takúto povinnosť splnil, aby bolo zrejmé aké úkony vykonal, aký druh odmeny a v akej výške si nárokuje, prípadne či vôbec vzniklo právo na odmenu.

Napokon súhlasil aj s námietkou nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľov v rade 3/ až 5/, pretože nepreukázali, že by boli nositeľmi práva, ktorého sa domáhajú, najmä kedy a v akej výške vynaložili náklady. Z dokazovania vyplýva, že preddavok poskytli navrhovatelia v rade 1/ a 2/. V žiadnom prípade navrhovateľom nemohlo vzniknúť spoločné právo a domáhať sa nárokov spoločne a nerozdielne.

O náhrade trov konania rozhodol v zmysle ust. § 142 ods. 1 O.s.p..

V zákonom stanovenej lehote proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie navrhovatelia. Namietali, že súd svoje rozhodnutie v časti, že sa po odporcovi domáhali darovania nehnuteľností, ktoré už nevlastnil, založil výlučne na jednostrannom tvrdení odporcu, pričom neprodukoval žiaden relevantný dôkaz o tomto. V prípade, ak aj predmetom návrhu scudzovacieho právneho úkonu boli nehnuteľnosti, ktoré nepatrili odporcovi, nič nebránilo odporcovi a bolo jeho morálnou povinnosťou tieto riadne označiť a požiadať navrhovateľov aby takýto návrh zmluvy o prevode vlastníckeho práva prepracovali. Odporca však túto námietku použil ako zámienu k tomu, aby v konečnom dôsledku zmaril realizáciu pôvodnej ústnej dohody uzavrieť darovaciu zmluvu po zabezpečení podkladov účastníkmi. Vo veci navrhovali vypočúť ako svedka K. F., ktorý mal dosvedčiť, že medzi účastníkmi reálne dojednával rozsah predmetu darovacej zmluvy a tiež potvrdiť prejavené súhlasné stanovisko odporcu. Rovnako mohol dosvedčiť náhlu zmenu postoja odporcu k pôvodnej dohode s navrhovateľmi. Na základe ústne uzavretej dohody medzi účastníkmi konania v mesiaci jún 2012 malo dôjsť k dodatočnému vyrovnaniu dedičských podielov formou darovacej zmluvy v nehnuteľnostiach - PKN parcelách v kat. území T.. Navrhovatelia poverili zabezpečením podkladov a vyhotovením zmluvy advokátsku kanceláriu Mgr. Branislava Samca a na úhradu nákladov spojenú s týmito úkonmi spoločne a nerozdielne zložili sumu 600 Eur. Po zabezpečení podkladov a vyhotovení listiny o právnom úkone však odporca odmietol dohodnutú darovaciu zmluvu podpísať. Preto ho vyzvali na náhradu škody, ktorá im vznikla vynaložením nákladov vo výške 600 Eur, avšak bezvýsledne. Nestotožnili sa s právnym názorom súdu, že v súvislosti s pohnútkou získať časť pozostalosti vynaložili určité prostriedky neznamená, že im vznikla škoda. Jednalo sa o márne vynaložené finančné prostriedky navrhovateľmi v súvislosti so zabezpečovaním nevyhnutne potrebných podkladov. Ich konanie nebolo svojvoľným, ale reálne vychádzalo z dohody s odporcom. V danom prípade odporca jednoznačne porušil svoju povinnosť vyplývajúcu zo záväzkového vzťahu s nimi a to ústnej dohody, obsahom ktorej bol jeho záväzok po zabezpečení pokladov, dedičských rozhodnutí z archívu súdu, výpisov z PK vložiek, identifikácie parciel, uzatvoriť s nimi predmetnú darovaciu zmluvu. Finančné prostriedky boli zvoleným advokátom použité na úhradu správnych poplatkov spojených so zabezpečením príslušných pozemno-knižných vložiek a identifikácie predmetných parciel. Za každú pozemno-knižnú vložku sa uhrádza správny poplatok vo výške 8 Eur a rovnako tak za identifikáciu parciel. Nebolo problém predložiť vyúčtovanie nákladov, ak by k tomu súd vytvoril procesný priestor, ale až neuveriteľne rýchlo vec uzavrel. Odmietajú názor o nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľov v rade 3/ až 5/. Všetci navrhovatelia sa podieľali 1/5-inou na všetkých nákladoch spojených so zabezpečením potrebných podkladov. Každý z navrhovateľov v celkovom rozsahu 120 Eur. Pokiaľ aj finančné prostriedky odovzdávali navrhovatelia v rade 1/ a 2/, tieto boli vždy v rozsahu 1/5-iny aj peňažnými prostriedkami ostatných navrhovateľov. Nebola by im vznikla škoda, ak by nedošlo k porušeniu ústnej dohody omisívnym konaním odporcu. Z uvedených dôvodov navrhujú rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že s napadnutým rozsudkom v celom rozsahu súhlasí. Súd správne vyhodnotil dôkazné prostriedky, zároveň právne kvalifikoval prejednávajúcu vec a vyniesol

rozsudok na základe vykonaného dokazovania. Navrhovatelia v odvolaní neuviedli žiadne iné/nové skutočnosti, ktoré by neboli predmetom prvostupňového konania. Domnienky navrhovateľov, ktoré v odvolaní uvádzajú neboli v konaní nijako preukázané. Nárok uplatňovaný voči nemu nemá oporu v právnych predpisoch. Na základe toho navrhuje rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť a zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania, ktoré i vyčíslil.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podali včas účastníci konania proti rozsudku, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 201, § 204 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a tento podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd sa v zásadných a rozhodujúcich zisteniach a záveroch stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu a na zdôraznenie vecnej správnosti len doplnil/zopakoval niektoré podstatné skutočnosti (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Jedným z predpokladov zodpovednosti za škodu je porušenie právnej povinnosti (existencia protiprávneho úkonu). Nato, aby sa úkon mohol kvalifikovať ako protiprávny zákon vyžaduje porušenie právnej povinnosti, ktorá je uložená fyzickej alebo právnickej osobe. Právna povinnosť môže vyplývať priamo z právnych predpisov, iných noriem, zo zmluvy, iných právnych úkonov alebo z iných právnych skutočností. Z hľadiska protiprávnosti konania nerozhoduje, či právna povinnosť vyplýva zo zákona alebo zmluvy. Všeobecnú zodpovednosť za škodu možno aplikovať na porušenie mimozáväzkovej povinnosti a zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením zmluvnej (záväzkovej) povinnosti. Pod zodpovednosťou za škodu spôsobenú porušením zmluvy ide o porušenie povinnosti po vzniku zmluvy, nie porušenie povinnosti pred vznikom zmluvy.

Ak v danej veci úmyslom účastníkov konania nebolo uzavretie zmluvy o budúcej darovacej zmluve, ale len predložiť podklady na následné rokovanie o obsahu darovacej zmluvy podmienenej uzavretím riadnej darovacej zmluvy, možno konštatovať, že išlo iba o začatie vyjednávania o podmienkach, za ktorých sa uzavrie medzi účastníkmi darovacia zmluva, a nie o vážny návrh na uzavretie zmluvy o budúcej darovacej zmluve. Obsahovou náležitosťou prípravnej zmluvy podľa § 50b Občianskeho zákonníka je záväzok, že zmluva sa v dojednanom čase doplní o ďalšie body. Na prípravné zmluvy sa primerane aplikuje ust. § 50a Občianskeho zákonníka o predbežných zmluvách. Z toho možno vyvodiť, že prípravná zmluva pre svoju záväznosť vyžaduje písomnú formu a určenie doby, v ktorej bude zmluva doplnená. Navrhovatelia sa v konaní domáhali náhrady škody, ktorá im mala vzniknúť v dôsledku porušenia povinnosti odporcom vyplývajúcej mu zo zmluvy. Avšak nepreukázali, že by mali s odporcom uzavrieť takúto prípravnú zmluvu, z ktorej by vyplývali určité povinnosti odporcovi.

Občiansky zákonník neupravuje všeobecne inštitút predzmluvnej zodpovednosti za škodu. Ide o prípady, keď napríklad jedna strana mala výdavky v súvislosti s prípravou zmluvy, pričom zmarenie zmluvy spôsobí druhý účastník. Nakoľko povinnosť, ktorá by mohla eventuálne vyplývať z toho, že predpokladaná zmluva nebola uzatvorená, nemá zmluvnú povahu (nejde o porušenie zmluvnej povinnosti), nastáva tu otázka, či pri absencii výslovnej právnej úpravy v tomto smere, zodpovednosť za (neoprávnené, resp. bezdôvodné) ukončenie konania o uzavretí zmluvy vôbec prichádza do úvahy. Pokiaľ áno, o ktoré ustanovenie Občianskeho zákonníka možno vznik takejto zodpovednosti oprieť.

Ust. § 415 Občianskeho zákonníka vyjadruje všeobecnú prevenčnú povinnosť, ktorá sa vzťahuje na všetkých účastníkov právnych vzťahov. Povinnosť vyslovená týmto ustanovením je pre každého z účastníkov občianskoprávných vzťahov záväznou právnou povinnosťou určitým spôsobom sa chovať a jej nedodržanie predstavuje protiprávne konanie. I v takomto prípade musia byť splnené základné predpoklady zodpovednosti za škodu a je potrebné sa zamerať na posúdenie, za akých podmienok možno konanie eventuálneho zmluvného partnera považovať za rozporné s ust. § 415 Občianskeho zákonníka.

Rešpektujúc zmluvnú zásadu voľnosti, ktorá neumožňuje jednému z účastníkov právneho úkonu vynútiť si na druhom prejav vôle smerujúci k uzatvoreniu zmluvy, sa považuje za prvý predpoklad, že konkrétne osoby začali konanie o uzatvorení určitej zmluvy. Tieto jednania dospeli do štádia, keď jedna zo strán kontraktáčného procesu bola v dôsledku chovania druhej potencionalnej zmluvnej strany v dobrej viere, že predpokladaná zmluva bude uzatvorená. Ďalším nevyhnutným predpokladom je, že druhá zmluvná strana ukončila konanie o uzatvorení zmluvy, bez toho, aby mala na to legitímny dôvod.

V predmetnej veci navrhovatelia tvrdili, že na rokovaní u navrhovateľky v rade 5/ sa mali dohodnúť, že odporca na nich prevedie spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnostiach, ktoré nadobudol titulom dedenia. Odporca rokovanie o prevode podielov nepopieral, uviedol však, že nesúhlasil s rozdelením ako to navrhovali navrhovatelia, keď navrhovatelia si mali sami určiť čo si kto berie. Ako už bolo vyššie konštatované, na nikom nemožno vynútiť prejav vôle smerujúci k uzatvoreniu zmluvy. V konaní nebolo teda preukázané, že v rámci predzmluvného rokovania bol dohodnutý obsah budúcej darovacej zmluvy. Preto nemožno ani pričítať na stranu odporcu, že ukončil rokovanie o uzatvorení zmluvy bez legitímneho dôvodu.

Ak je majetkovou ujmu spočívajúcou vo vynaložení nákladov v súvislosti s konaním o uzatvorení zmluvy a prípravou návrhu zmluvy, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že potencionalným zmluvným partnerom spravidla vznikajú náklady, ktorých povaha a výška závisí na type predpokladanej zmluvy. S vynaložením takýchto nákladov musí každá strana počítať bez ohľadu na to, či zamýšľaná zmluva bude nakoniec uzatvorená alebo nie. Vynaloženie takýchto obvyklých nákladov pritom za odškoditeľnú majetkovú ujmu v zmysle ust. § 420 Občianskeho zákonníka nemožno považovať.

Nemožno vylúčiť možnosť vzniku škody v prípade vynaloženia nákladov v dôsledku špecifických požiadaviek druhej strany. Ako sami navrhovatelia tvrdili, že pri rokovaní u navrhovateľky v rade 5/ sa zaviazali zabezpečiť potrebné podklady k budúcej darovacej zmluve. Teda možno ustáliť, že pri zabezpečovaní podkladov k uzatvorení zmluvy sa jedná o obvyklé náklady súvisiace s prípravou zmluvy, ktoré nemožno považovať za odškoditeľnú majetkovú ujmu. Nejednalo sa o náklady, ktoré by vznikli v súvislosti so špecifickými požiadavkami odporcu.

Navyše navrhovatelia ani nepreukázali aké náklady vynaložili v súvislosti so zabezpečením podkladov na prípravu zmluvy. K žalobe pripojené príjmové pokladničné doklady preukazujú, že navrhovatelia zložili „preddavok“ na vysporiadanie pozemkov advokátovi Mgr. Branislavovi Samcovi. Z uvedeného nie je zrejmé, že predmetný preddavok bol zložený za účelom získania podkladov na prípravu zmluvy (listy vlastníctva a pod.), alebo tieto boli vynaložené na úhradu advokátskej odmeny.

Navrhovatelia v odvolaní namietajú, že v prípade potreby nebol problém predložiť vyúčtovanie nákladov. V zmysle ustanovenia § 79 O.s.p. návrh na začatie konania musí obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností a označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva. Rozhodujúcimi skutočnosťami sa rozumejú údaje, ktoré sú celkom nutné k tomu, aby bolo jasné o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť. Popísaním rozhodujúcich skutočností navrhovateľ plní svoju povinnosť tvrdenia. Ak ju nespĺní úplne v návrhu, môže tak učiniť kedykoľvek v rámci prípravy pojednávania alebo pri pojednávaní. Označením dôkazov plní svoju dôkaznú povinnosť. Požiadavka, aby tieto boli označené v návrhu vyplýva zo záujmu na urýchlennom a hospodárnom prejednaní veci.

Navrhovatelia v žalobnom návrhu takéto dôkazy neoznačili a ani nepredložili. Osobitne boli navrhovatelia poučení v zmysle ust. § 120 ods. 1, 4 O.s.p. podaním doručeným právnomu zástupcovi dňa 24.2.2014. Tak isto v tomto zmysle boli poučení všetci účastníci konania do zápisnice z pojednávania dňa 19.6.2014, pričom navrhovatelia v tomto smere nenavrhovali žiadne dôkazy. Sporové konanie je ovládané zásadou prejednávajúcou, ktorá je chápaná tak, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať o nich dôkazy je zásadne vecou účastníkov konania. Iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov leží zásadne na účastníkoch konania.

Zhrnúc vyššie konštatované navrhovatelia sa domáhali náhrady škody, ktorá im mala vzniknúť porušením zmluvnej povinnosti zo strany odporcu, pričom však nepreukázali, že medzi nimi existoval

občianskoprávny zmluvný vzťah. S poukazom na tvrdenia navrhovateľov v odvolaní sa súd zaoberal aj prevenčnou povinnosťou v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka, ako jeden z možných prípadov predzmluvnej zodpovednosti. Ako však už bolo vyslovené odporca pri predzmluvnom dojednaní už nesúhlasil s navrhovaným rozdelením spoluvlastníckych podielov ako to navrhovali navrhovatelia a pri rešpektovaní zásady, že nikoho nemožno nútiť prejaviť vôľu smerujúcu k uzavretiu zmluvy, nemožno uzavrieť, že odporca ukončil rokovania o uzavretí zmluvy bez legitímneho dôvodu, a preto nebol splnený jeden z predpokladov predzmluvnej zodpovednosti odporcu. Taktiež navrhovatelia neunesli dôkazné bremeno, že nimi vynaložené náklady boli náklady, ktoré im vznikli zo špecifických požiadaviek odporcu na uzatvorenie potencionálnej zmluvy. To, že navrhovatelia na zabezpečenie podkladov pre uzatvorenie potencionálnej zmluvy s odporcom splnomocnili právneho zástupcu, ide o vzťah medzi nimi a právnym zástupcom. Odporca takúto špecifickú požiadavku nežiadal.

Z uvedených dôvodov je rozhodnutie okresného súdu vecne správne a odvolací súd ho potvrdil.

Vzhľadom na uvedené sa súd nezaoberal odvolacou námietkou, že okresný súd vyhodnotil v rozsudku, že sa navrhovatelia mali domáhať darovania nehnuteľností, ktoré odporca už nevlastnil výlučne na jednostrannom tvrdení odporcu. Daný záver nemá žiaden vplyv na výsledok konania. Tak isto nevykonanie dôkazu vypočutím svedka K. F. nemá žiaden vplyv na výsledok konania, nakoľko odporca nepoprel rokovanie o prípadnej budúcej zmluve, avšak nesúhlasil s rozdelením nehnuteľností, ako to navrhovali navrhovatelia a keďže bol vlastníkom nehnuteľností, ktoré mali byť predmetom prevodu, bolo na jeho vôľu komu a v akom spoluvlastníckom podiele tieto preveďe.

O trovách odvolacieho konania súd rozhodol v zmysle ust. § 224 ods. 1 O.s.p., aplikujúc ust. § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastník konania, ktorý mal vo veci plný úspech má právo na náhradu trov účelne vynaložených. V predmetnom odvolacom konaní mal plný úspech odporca, ktorý si uplatnil trovy odvolacieho konania spočívajú z trov právneho zastúpenia za písomné vyjadrenie sa k odvolaniu navrhovateľov v zmysle Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Vychádzajúc z uvedeného súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby vo výške 39,84 € a režijný paušál vo výške 8,04 €.

Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie prípustné **n i e j e .**